

Jagtprædiken Vestenskov kirke den 16. november 2021

Prædikant: Henrik Gade Jensen

Præsten Kaj Munk var en ivrig jæger, og gik gerne på jagt. Men det var ikke alle i sognet, som syntes, at det var sømmeligt for en præst at gå på jagt.

En ældre dame skrev således engang til Kaj Munk;

»Jagt er en forbrydelse, der kun kan udøves af sygeligt belastede personer, feje, gemene og perverse. Dyrene har jo ikke gjort jer noget. Og så en teolog!«.

Kaj Munk var hurtig med ordene og skrev jo altid, når han ikke lige var på jagt. Han savnede aldrig gode formuleringer, ja, han rystede dem ud af ærmet. Så det var nemt for ham at svare damen.

Men Kaj Munk svarede hende slet ikke med ord.

Han sendte hende 2 agerhøns, han lige havde skudt.

Og damen i sognet må alligevel have haft lidt humoristisk sans, for hun svarede Kaj Munk, at nu da de 2 agerhøns var myrdet, var det jo spild af Guds gaver ikke at spise dem. Og de smagte dejligt! Men det var stadig morderskab at jage, skrev hun!

Og så skrev Kaj Munk i tilbage i ord, at "jeg i Guds navn ville fortsætte med at myrde, så længe Gud skabte ådselsnavere!"

X

Og selvom dette møde om jagtens berettigelse er 80-90 år siden, kender vi de samme argumenter og synspunkter i dag.

Jeg går jo ikke selv på jagt, men jeg snylter jo på jagten, da jeg gerne spiser resultatet.

Hvis man søger i Bibelen får ikke noget klart svar. Det gør vi meget sjældent i Bibelen. Men mindre vi læser vore egne tanker ind i den!

Der er mange eksempler og hentydninger til jagt i GT, det var vel en nødvendighed for at overleve som nomadesamfund.

Men hvis vi tager selv skabelsesberetningen, som jeg læste op ad, så giver den ikke klare svar.

På den ene side sagde Gud til mennesket, at "Det skal herske over havets fisk, himlens fugle, kvæget, alle de vilde dyr og alle krybdyr, der kryber på jorden."

Og Gud siger også: "Bliv frugtbare og talrige, opfyld jorden, og underlæg jer den; hersk over havets fisk, himlens fugle og alle dyr, der rører sig på jorden!"

Men Gud sagde også, at ”Nu giver jeg jer alle planter, der sætter frø, på hele jorden og alle træer, der bærer frugt med kerne. Dem skal I have til føde. Til alle de vilde dyr og til alle himlens fugle, ja, til alt levende, der rører sig på jorden, giver jeg alle grønne planter som føde.” Og det skete.”

Men vi skal ikke læse Bibelen bogstaveligt, og tro det er en naturbeskrivelse.

Det er en mytologisk skabelsesberetning. Og smuk og vældig.

x

For tilsyneladende har Gud her handlet som om, alle dyr var planteædere, eller drøvtyggere som køerne, da de skal spise vilde planter. Mange dyr lever faktisk af andre dyr. Det er den skånselsløse fødekæde, som vi alle kender fra naturen: at de store dyr spiser de mindre, de store fisk spiser de små fisk, osv.

Jeg oplevede det selv engang som 4-5 årig, vores kat derhjemme, Putterpivs kaldte vi den, lå og sov så sødeligt i stuen, mens jeg så en mus på køkkenbordet. Jeg vidste jo, at mus tager kat, så jeg hentede katten i mine bare hænder og tog den ud i køkkenet. Og visp, på et nanosekund, blev kattens bløde poter til dræber klør og den sprang fra mine hænder over på køkkenbordet og fangede musen. Og det gjorde gevaldigt ondt på mine hænder i meget lang tid.

Der oplevede lille Henrik, at den søde kat også er et rovdyr, som det ikke hjælper at prædike moral for.

For naturen er usentimental. Fødekæden er usentimental.

Vi kunne kalde den ond, men så risikerer vi at den betegnelse bliver en anklage mod Guds skaberværk. For Gud har jo skabt jorden med alle dens dyr. Og katten var for længst uddød, hvis den skulle leve af agurk og gulerødder.

Så vi skal forstå naturen som en levende organisme, som er forbundet på måder, som ikke svarer til menneskemoral.

Men Gud har sin moral, og Gud tager omsorg for det hele, ja, selv ”den mindste orm er nær”.

X

Og præster som Kaj Munk er jo kun som alle andre mennesker. Kan de lide at jage, så jager de.

Forfatteren Steen Steensen Blicher var også præst og digter og jæger på samme tid.

Engang da han skulle have gudstjeneste en søndag, kom hans børn ind og sagde, der var rådyr ikke langt fra præstegården. Blicher smed præstekjolen, greb geværet og beordrede børnene om, at sige til degnen, at de skulle begynde gudstjenesten med den længste salme i salmebogen. Menigheden sang uanende, mens Blicher fik skudt to stykker vildt, kom i præstekjolen og gennemførte resten af gudstjenesten, uden at nogen opdagede noget særligt.

Ja, man kan være både jæger og præst, hvis man vil!

X

For igen at vende tilbage til Kaj Munk, så udgav han to små bøger eller hæfter om jagt, og hans provokerende facon det æggede jo også hans modstandere. Han skriver i et brev til en jagtfjende:

"Kære Ven, efter at du i dit sidste Brev med mange uimodsigelige Grunde har bevist mig, at Jagten er en Forbrydelse, der kun kan udøves af sygeligt belastede Personer, feje, gemene og perverse, er der ikke levnet mig anden Udvej til at prøve på at omstemme dig end denne: at sende dig en Invitation til en Uges Friluftsliv med Bøsse. Jagt kan nemlig ikke forsvares med Grunde, men kun med Udøvelse. Det er en af de mange Lighedspunkter, der er mellem den og Kærlighed."

Og her har Kaj Munk jo så meget ret.

Vi kan ikke overbevise hinanden om jagt eller ikke-jagt, det er en smagssag på samme måde, som hvad vi kan lide at spise.

Og som Kaj Munk også siger, kan man heller ikke argumentere for eller imod kærlighed, den er altid uransagelig for grunde eller fornuft.

Så derfor gør Kaj Munk det eneste, man kan gøre: prøv selv, kom med på jagt, måske kan du lide det.

X

Og derfor er der også mening i at holde en jagtgudstjeneste, for jagten er også symbol på, at ikke alle ting i livet kan vi overbevise hinanden om.

Mange ting må leves ud, prøves, udføres – og før det selv er prøvet, ved man ikke om det.

Som jæger er man en del af naturen, melder sig ind i fødekæden, indgår i guds alnatur, på lige fod med andre skabninger. Om end mennesket med sin udrustning nok har skabt sig et vigtigt fortrin.

Men vi er selv natur, vi står ikke udenfor naturen eller ved siden af, og vi kan derfor heller ikke dømme den.

Det lærer vi jo også på den hårde måde i denne tid med coronavirus, at vi selv er sårbare, smitbare, dødelige, vores organismer er selv modtagelige for nedbrydende vira, så vi skal passe på, som vi altid har skullet passe på ved at være en del af naturen.

Og som jægere forhåbentligt også passer på, man skyder ikke alt, og kun til bestemte tidspunkter. Måske er det en fortrinlig måde at blive klog på sig selv og sin plads i Guds store natur.

Vi er mennesker, Guds udvalgte skabninger, men vi er også natur, og som sådan sat midt i Guds natur, og kan ikke leve kun af kærlighed og kildevand, men må også grube og forbruge jordens planter og dyr.

AMEN